

1.3.2023

VN/27059/2022

Liite 2

Julkinen

Vaalikauden 2019–2023 talouspolitiikan sukupuolivaikutukset -hankkeen ohjausryhmän 5. kokous

Aika 1.3.2023 klo 14.30–15.30

Paikka Teams-etäkokous

Osallistujat	Jonna Berghäll, VM	puheenjohtaja
	Johanna von Knorring, VM	varapuheenjohtaja
	Annamari Asikainen, STM	jäsen
	Olli Kärkkäinen, VM	jäsen
	Jukka Mattila, VM	jäsen
	Timo Meling, TEM	jäsen
	Juho-Matti Paavola, Innolink Research Oy	asiantuntija
	Inkeri Tanhua, Equality Research Helsinki	asiantuntija
	Eugen Koev, Akava Works	asiantuntija
	Sami Kotiranta, Innolink Research Oy	asiantuntija

1. Kokouksen avaus

Avattiin kokous klo 14.32.

2. Kokouksen osallistujat

Todettiin kokouksen osallistujat.

3. Asialistan ja edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista kokouksen työjärjestykseksi. Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Raporttiluonnoksen 2. version kommentointi

Asiantuntijat lähettivät raportin toisen version (liite 3) kommenteille 28.2. Lisäksi kokouspäivänä toimitettiin johtopäätösteksti.

Keskusteltiin raportin luvusta 3.

Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin osalta tuotiin esille, että voimaantuloajankohtien ja taustatietojen osalta on epätarkkuutta. Tähän tutkijoiden on tarkoitus palata ja olla yhteydessä TEM:n. Todettiin, että tämän uudistuksen osalta lukijan on vaikea saada haltuun raportin sisältöä. Tutkijat totesivat, että tämä on kompleksinen uudistus, jossa montaa eri asiaa muutetaan ja siksi uudistusta on haastavaa analysoida ja raportoida. Johtopäätöksissä on keskitytty palvelumallin uudistukseen. Todettiin, että Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin osalta voisi jäsentelyä mm. johtopäätöksissä yrittää selkeyttää ja muutenkin miettiä onko jotain mitä voisi karsia.

Oppivelvollisuuden laajentamisen osalta tuotiin esille, että opinto-ohjauksesta voisi olla hyvä mahdollisesti lisätä jotain 9-luokkalaisten opinto-ohjauksesta ja toisaalta, että turvattomuus toisella asteella on ehkä hieman perifeerinen asia.

Perhevapaa-uudistuksen osalta todettiin, että taloudellisten vaikutusten osalta kysymys on myös, miten työnantajat korvaavat vanhempainvapaata, mikä on työmarkkinakysymys. Asian voisi mahdollisesti nostaa esille, jos on aikaa. Tutkimuksissa on todettu, että hoitovastuun tasaisempi jakautuminen parantaa naisten työmarkkinatilannetta ja sitä kautta parantaa tasa-arvoa. Mutta olisi hyvä myös todeta, että uudistus laajentaa myös miesten oikeutta hoitovastuuseen, mikäli tätä ei ole jo kerrottu. Kelan validointikeskustelussa nousi myös esille muita kysymyksiä esim. lasten menettäneiden tilannetta mutta koska selvityksessä fokus on sukupuolten tasa-arvo ja talousvaikutukset niin ehkä hyvä, ettei laajenna liikaa raporttia.

Validointikeskustelut on käyty Kelan, Opetushallituksen ja TEMn kanssa uudistuksista. Tutkijat lisäävät tästä merkinnän raporttiin.

Tutkijat esittelivät raportin johtopäätöksiä. Keskusteltiin siitä, miten paljon yhden hallituksen on mahdollista muuttaa tasa-arvoa ja miten määritellään esim. vähäiset muutokset. Mikrosimulaation osalta tutkija totesi, että muutokset oikeasti on pieniä. Todettiin, että etuuksia ja palveluja ei voi ikuisuuksiin laajentaa eli jossain vaiheessa on karsittava, mikä ei nouse esille tarkasteltaessa staattisesti esim. mikrosimulaatiolla muutoksia. Todettiin, että olisi hyvä nostaa raportissa esille, että lainvalmistelua ohjaavat ohjeet (HELO), joiden mukaan keskeiset vaikutukset on arvioitava. Keskusteltiin myös, onko ok sanoa: *(pohjoismaisen työvoimapalvelumallin) uudistusta voi myös pitää menetettynä mahdollisuutena sukupuolten tasa-arvon edistämiseen työmarkkinoilla*.

Kirjalliset kommentit on pyydetty toimittamaan hankkeen asiantuntijoille tämän päivän (1.3.) aikana, ainakin VMltä ja OKMltä on tulossa kommentteja.

Lisäksi koska johtopäätöksiä vielä muokataan tutkijoiden kesken eikä ohjausryhmä ollut ehtinyt lukemaan niitä, ilmoittavat asiantuntijat torstaina, milloin johtopäätösten uusi versio on luettavissa. Johtopäätöksiä voi vielä kirjallisesti kommentoida torstaina 2.3.

Asiantuntijat viimeistelevät raportin 2.3. aikana, minkä jälkeen raportti toimitetaan taittoon 3.3. klo 10 mennessä. Jatkoaikataulu julkistukseen on seuraava:

- raportin 1. taittoversio valmistuu kommentteille 6.3
- raportin 1. taittoversion kommentit annetaan 7.3
- raportin 2. taittoversio valmistuu 8.3.
- raportin taitto hyväksytään 9.3.
- raportti julkaistaan 10.3.

5. Raportin julkistamisen viestintä

Valtiovarainministeriö julkistaa raportin 10.3.2023 valtioneuvoston yhteisessä julkaisuarkistossa Valtossa ja lähettää raportin keskeisistä tuloksista mediatiedotteen. Keskusteltiin tiedoteluonnoksesta (liite 2). Käytiin läpi muutamia kohtia, joihin toivotaan lisäyksiä (mm. laadullisen menetelmän kuvaus). Todettiin, että perjantaihin mennessä VM:lle saa toimittaa kommentteja tiedoteluonnokseen, jonka jälkeen VM kierrättää vielä maanantaina uuden version ja sitten toimittaa tiedotteen käännökseen. VM viestintä katsoo lopullisesti tiedotteen.

6. Raportin laajemman tiivistelmän

Keskusteltiin laajemman tiivistelmän laatimisesta ja aikataulusta. Pidettiin ehdotusta aikataulusta hyväksyttävänä:

- Tiivistelmäluonnos ohjausryhmälle pe 10.3
- Mahdolliset kommentit ma 13.3 aikana
  - Valmis tiivistelmä VM:lle ti 14.3
  - Tiivistelmä toimitetaan kääntäjille ke 15.3
  - Tiivistelmä julkaistaan, kun saatu käännöksestä

7. Muut asiat

Ei muita asioita

8. Kokouksen päättäminen

Päätettiin kokous klo 15.35.

Liite	Ohjausryhmän 4. kokouksen pöytäkirja, liite 1 Tiedoteluonnos, liite 2 Raporttiluonnos, liite 3
Jakelu	Ohjausryhmän jäsenet